

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΝΟΜΟΣ ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ
ΔΗΜΟΣ ΝΕΣΤΟΡΙΟΥ

Αριθμός Μελέτης: 67/2026

**“ Εκπόνηση δασοπονικών μελετών διαχείρισης Δασικού Συμπλέγματος Νεστορίου, Δασικού Συμπλέγματος Κοτύλης ”
η οποία αφορά τα κάτωθι Δασικά Συμπλέγματα**

ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ

1. Δασοπονική Μελέτη Διαχείρισης Δασικού Συμπλέγματος Νεστορίου και
2. Δασοπονικής Μελέτη Διαχείρισης Δασικού Συμπλέγματος Κοτύλης

1. Οι Αποφάσεις Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας με αρ. πρωτ.:328/20-01-2025 (ΑΔΑ: 9ΗΛΘ46Ψ844-ΣΦΛ), αρ. πρωτ.:9241/12-11-2025 (ΑΔΑ: 6ΦΔΧ46Ψ844-ΞΑΝ) και αρ. πρωτ.:10279/2-12-2025 (ΑΔΑ: 9Σ0346Ψ844-Π78) για την έγκριση και την τροποποίηση του Χρηματοδοτικού Προγράμματος του Πράσινου Ταμείου ‘Προστασία και Αναβάθμιση Δασών 2025’ και τη συνολική διάθεση πίστωσης 135.650.933,45 ευρώ για την υλοποίηση του.

ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ

2. Η υπ’ αριθμ. 437/28-01-2026 Απόφαση Ανάληψης Υποχρέωσης (ΑΑΥ) του Πράσινου Ταμείου (ΑΔΑ : ΨΑΧ646Ψ844-ΩΕΡ).

3. Η υπ’ αριθμ. ΥΠΕΝ/ΔΠΔΠ/61842/2790/3-06-2026 Απόφαση Αν. Προϊσταμένου Γ.Δ. Δασών και Δασικού Περιβάλλοντος (ΑΔΑ : ΨΠΓΥ4653Π8-6ΨΝ).

4. ΑΛΕ 430.2420929008

**ΣΥΝΟΛΙΚΗ
ΠΡΟΕΚΤΙΜΗΘΕΙΣΑ
ΑΜΟΙΒΗ**

52.107,19 € (χωρίς Φ.Π.Α.)

CPV

77231300-1

ΤΕΥΧΟΣ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ

Νεστόριο 12/10/2026

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
& ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1. ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΔΑΣΟΣ ΝΕΣΤΟΡΙΟΥ

- 1.1. ΠΕΡΙΟΧΗ ΜΕΛΕΤΗΣ
- 1.2. ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΚΟ ΚΑΘΕΣΤΩΣ
- 1.3. ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΣΥΝΘΗΚΕΣ
- 1.4. ΦΥΣΙΚΕΣ ΣΥΝΘΗΚΕΣ
 - 1.4.1 ΓΕΩΛΟΓΙΚΕΣ-ΕΔΑΦΙΚΕΣ ΣΥΝΘΗΚΕΣ
 - 1.4.2 ΚΛΙΜΑΤΙΚΕΣ ΣΥΝΘΗΚΕΣ
 - 1.4.3 ΧΛΩΡΙΔΑ -ΠΑΝΙΔΑ ΠΕΡΙΟΧΗΣ
 - 1.4.4 ΚΙΝΔΥΝΟΙ-ΕΧΘΡΟΙ ΤΟΥ ΔΑΣΟΥΣ
 - 1.4.5 ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ
- 1.5 ΠΡΟΫΠΑΡΧΟΥΣΕΣ ΜΕΛΕΤΕΣ

2. ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΔΑΣΟΣ ΚΟΥΤΥΛΗΣ

- 2.1 ΠΕΡΙΟΧΗ ΜΕΛΕΤΗΣ
- 2.2 ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΚΟ ΚΑΘΕΣΤΩΣ
- 2.3 ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΣΥΝΘΗΚΕΣ
- 2.4 ΦΥΣΙΚΕΣ ΣΥΝΘΗΚΕΣ
 - 2.4.1 ΓΕΩΛΟΓΙΚΕΣ-ΕΔΑΦΙΚΕΣ ΣΥΝΘΗΚΕΣ
 - 2.4.2 ΚΛΙΜΑΤΙΚΕΣ ΣΥΝΘΗΚΕΣ
 - 2.4.3 ΧΛΩΡΙΔΑ -ΠΑΝΙΔΑ ΠΕΡΙΟΧΗΣ
 - 2.4.3 ΚΙΝΔΥΝΟΙ-ΕΧΘΡΟΙ ΤΟΥ ΔΑΣΟΥΣ
 - 2.4.5 ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ
- 2.5 ΠΡΟΫΠΑΡΧΟΥΣΕΣ ΜΕΛΕΤΕΣ

3. ΤΕΧΝΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ

- 3.1 ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ – ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ/ΠΑΡΑΔΟΤΕΑ

4. ΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

5. ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ ΣΚΟΠΙΜΟΤΗΤΑΣ

6. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ – ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

7. ΚΑΘΟΡΙΣΜΟΣ ΠΡΟΕΚΤΙΜΩΜΕΝΗΣ ΑΜΟΙΒΗΣ ΜΕΛΕΤΗΣ (ΔΑΠΑΝΗ ΕΡΓΟΥ)

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η μελέτη αφορά δύο διακριτά δασοκτήματα με συγκεκριμένα όρια και χαρακτηριστικά και υποδιαιρείται στα κάτωθι τμήματα/μελέτες:

- **Τμήμα 1 :** 1. Δασοπονική Μελέτη Διαχείρισης Δασικού Συμπλέγματος Νεστορίου, προεκτιμώμενης αμοιβής **30.813,23 € (χωρίς ΦΠΑ)**
- **Τμήμα 2:** 1. Δασοπονική Μελέτη Διαχείρισης Δασικού Συμπλέγματος Κοτύλης, προεκτιμώμενης αμοιβής **21.293,96 € (χωρίς ΦΠΑ)**

Αντικείμενο των μελετών είναι η εκπόνηση ολοκληρωμένων σχεδίων διαχείρισης για κάθε ένα από τα ανωτέρω δημοτικά δασοκτήματα των αντίστοιχων ομώνυμων Δημοτικών Κοινοτήτων, του Δήμου Νεστορίου της ΠΕ Καστοριάς, για τη διαχειριστική περίοδο 2026 – 2035.

Η διαχείριση των δασών είναι απαραίτητο να γίνεται σύμφωνα με τις θεμελιώδεις αξίες της δασοπονίας, οι οποίες βασίζονται στις παρακάτω αρχές:

1) Η αρχή της πολλαπλής χρήσης

Τα δάση παίζουν έναν πολλαπλό ρόλο στον χώρο του φυσικού περιβάλλοντος, χάρη στις πολλαπλές λειτουργίες που τα χαρακτηρίζουν, αλλά και την ικανότητά τους να συνεισφέρουν καθοριστικά στη διατήρηση της φύσης και της γενικότερης οικολογικής ισορροπίας.

2) Η αρχή της αειφορίας

Η αειφορία, ως έννοια, επικεντρώνεται καταρχήν στην ικανότητα του δάσους να παράγει διαρκώς αγαθά και υπηρεσίες κατά τρόπο άριστο, δηλαδή σύμφωνα με τους στόχους της δασοπονίας.

3) Η αρχή της οικονομικότητας

Υποδεικνύει την ανάγκη για διαμόρφωση ευνοϊκής σχέσης μεταξύ διατιθέμενων μέσων (δαπανών) και αποτελέσματος (ωφέλειας), προσπάθεια που καταβάλλεται κατά τη διαχείριση των δασών.

4) Η αρχή της σφαιρικής προσέγγισης και ολοκληρωμένης διαχείρισης

Η σφαιρική και ολοκληρωμένη προσέγγιση πηγάζει από το χαρακτήρα των δασικών οικοσυστημάτων ως αδιαίρετα οικοσυστήματα, καθώς και από την ανάγκη διατήρησης της ενότητας και συνέχειας αυτών κατά την άσκηση της δασοπονικής δραστηριότητας. Βασική απειλή υποβάθμισης και καταστροφής είναι κυρίως η αποσπασματική και απρογραμματίστη παρέμβαση στα δασικά οικοσυστήματα.

Ένα διαχειριζόμενο δασικό οικοσύστημα με βάση τις παραπάνω αρχές αποτελεί:

- Ανεξάντλητη πηγή πρώτης ύλης, του ξύλου, το οποίο παράγεται μέσω της απόλυτα φυσικής διαδικασίας της αφομοίωσης (παραγωγικό δάσος).
- Πολύτιμο στοιχείο αισθητικής του τοπίου (αισθητικό δάσος).
- Χώρο επισκέψιμο από κοινωνικές ομάδες (δάσος αναψυχής).
- Μέσο αποτελεσματικής προστασίας δασικών και γεωργικών εδαφών, οικισμών και σημαντικών έργων υποδομής (προστατευτικό δάσος).
- Μέσο εμπλουτισμού πηγών, υπέργειων και υπόγειων υδροφορέων με άριστης ποιότητας νερό (υδρονομικό δάσος).

▪ Μέσο προστασίας και βελτίωσης του μικροκλίματος – συνεισφορά του δάσους στο μετριασμό της κλιματικής αλλαγής. Αξιοποίηση των δασών υπέρ της παραγωγής βιομάζας, της μείωσης των εκπομπών του θερμοκηπίου, του περιβαλλοντικού αποτυπώματος άνθρακα κλπ,

▪ Μέσο προστασίας σημαντικών οικοτόπων, ειδών, οικολογικών διαδικασιών (βιοποικιλότητας γενικότερα) και μοναδικών φυσικών στοιχείων (προστατευόμενο δάσος).

1. ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΔΑΣΟΣ ΝΕΣΤΟΡΙΟΥ

1.1 Περιοχή Μελέτης

Η Π.Ε. Καστοριάς αποτελεί τη δεύτερη μεγαλύτερη από τις τέσσερις Περιφερειακές Ενότητες της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας. Συνορεύει δυτικά με την Αλβανία, είναι περιοχή ορεινή και ημιορεινή σε ποσοστό 60,2% και 28,9% αντίστοιχα, ενώ οι πεδινές εκτάσεις φτάνουν σε ποσοστό μόλις 10,5% και περιορίζονται στο κεντρικό τμήμα της.

Ο Δήμος Νεστορίου βρίσκεται στο νοτιοδυτικό τμήμα της Π.Ε. Καστοριάς και συνορεύει βόρεια με την Αλβανία, νότια με την Π.Ε. Γρεβενών, ανατολικά με τους Δήμους Καστοριάς, Άργους Ορεστικού και Βόιου και δυτικά με τον Δήμο Κόνιτσας και την Αλβανία. Τα κύρια γεωμορφολογικά σημεία αναφοράς του Δήμου είναι το όρος Γράμμος, το όρος Βόιο και ο ποταμός Αλιάκμονας. Στην Δ.Κ. Νεστορίου υπάρχουν συνολικά οκτώ οικισμοί. Ο μεγαλύτερος οικισμός στην Δ.Κ. Νεστορίου είναι ο ομώνυμος οικισμός του Νεστορίου ο οποίος βρίσκεται σε υψόμετρο 890 μ.

Το δάσος της Δημοτικής Κοινότητας Νεστορίου, της Δημοτικής Ενότητας Νεστορίου, του Δήμου Νεστορίου, της Π.Ε. Καστοριάς, με βάση την εμβαδομέτρηση έτους 2018 της προηγούμενης διαχειριστικής περιόδου έχει συνολική έκταση **3.106,05 ha** και αναλύεται ανά τύπο έκτασης ως εξής:

- Δασοσκεπής έκταση, 1.973,97 ha
- Μερικώς δασοσκεπής έκταση, 382,91 ha
- Γυμνή – Άγονη έκταση, 185,74 ha
- Χορτολιβαδικές εκτάσεις 262,01 ha
- Αγροί – Γεωργικές καλλιέργειες 301,42 ha

Η γεωγραφική θέση της περιοχής μελέτης στο παγκόσμιο σύστημα αναφοράς (WGS84) καλύπτει το γεωγραφικό μήκος από 20° 58' 26" έως 21° 6' 31" ανατολικά του μεσημβρινού του Greenwich και το γεωγραφικό πλάτος από 40° 27' 18" Β έως 40° 22' 29" βόρεια του ισημερινού. Απέχει περίπου 27 χλμ. οδικώς από την Καστοριά. Βρίσκεται μεταξύ των τοπικών οικισμών Μελάνθιου, Ομορφοκκλησιάς, Νέας Κοτύλης, Λειβαδοτοπίου, Πεύκου και Λάγκα σε απόσταση οδικώς περίπου 9 χλμ., 12 χλμ., 14 χλμ., 16 χλμ., 17 χλμ. και 24 χλμ. αντίστοιχα. Ο οικισμός του Νεστορίου βρίσκεται στο κέντρο και ανατολικά στην περιοχή μελέτης, ο οικισμός των Στενών στα Βόρεια και ο οικισμός της Αγίας Άννας στα βορειοανατολικά. Το Δημοτικό Δάσος Νεστορίου καλύπτει μέρος της Δ.Κ. Νεστορίου στη βορειοανατολική πλευρά, στη βορειοδυτική και στη νοτιοδυτική. Η πρόσβαση γίνεται είτε μέσω της επαρχιακής οδού Καστοριάς - Νεστορίου, είτε μέσω της επαρχιακής οδού Νεστορίου - Επταχωρίου.

Η περιοχή μελέτης χαρακτηρίζεται ορεινή. Το υψόμετρο κυμαίνεται από 742 έως 1.536 μ. με μέσο υψόμετρο τα 1.082 μ., οι κλίσεις του εδάφους κυμαίνονται από 0 έως 120% (με επικρατέστερες κλίσεις στην κατηγορία 10 – 25%), ενώ οι εκθέσεις του εδάφους ποικίλουν και επικρατούν οι Ανατολικές, οι Βορειοανατολικές και οι Νοτιοανατολικές εκθέσεις.

Υδρολογικά, η εν λόγω περιοχή ανήκει στη λεκάνη Απορροής «Αλιάκμονα» (GR02), η οποία αποτελείται κυρίως από τις υδρολογικές υπολεκάνες απορροής του Αλιάκμονα, της Κλειστής Λεκάνης Πτολεμαΐδας, της Περιφερειακής Τάφρου και της πεδιάδας της Κατερίνης. Η υπολεκάνη στην οποία ανήκει η περιοχή μελέτης έχει ευρωπαϊκό κωδικό GR00090004002001. Βορειοανατολικά της περιοχής μελέτης και σε ευθεία απόσταση περίπου 15 χλμ. υπάρχει η Λίμνη της Καστοριάς. Από το Δημοτικό Δάσος Νεστορίου διέρχεται ο Αλιάκμονας ποταμός ο οποίος είναι ο μεγαλύτερος ποταμός της Ελλάδας, πηγάζει από το Γράμμο στα σύνορα της χώρας με την Αλβανία και εκβάλλει το Αιγαίο Πέλαγος μεταξύ της Θεσσαλονίκης και της Κατερίνης. Επίσης, από

το Δημοτικό Δάσος Νεστορίου διέρχεται ο Στενοπόταμος, ο οποίος είναι μικρός παραπόταμος του Αλιάκμονα και διασχίζει το βόρειο κομμάτι του συμπλέγματος.

Τα όρια του Δημοτικού Δάσους Νεστορίου καθορίζονται από το τοπογραφικό διάγραμμα του Υπουργείου Γεωργίας, χωρίς όμως να υπάρχουν σταθερά ορόσημα για την ακριβή οριοθέτηση. Τα όρια των αναγνωρισμένων δασοτεμαχίων περιγράφονται στη συνέχεια:

α) Το δάσος ΓΛΙΖΕΝΑ – ΓΕΝΕΣΟΒΟ

- Βόρεια: Με Δημόσιο δάσος Μπούφι, κτηματικής περιοχής Νεστορίου.
- Ανατολικά: Με αγροτική περιοχή Νεστορίου.
- Νότια: Με δασοσκεπές Βουνιάσι κτηματικής περιοχής Λάγγας και με το Κοινοτικό δάσος Λίτσετερ – Τσαρνίλιτσα Κοτύλης.
- Δυτικά: Με κτηματική περιοχή και ομώνυμο δημόσιο δάσος συνοικισμού Περιστεράς του Δήμου Νεστορίου, ομοίως συνοικισμού Γλυκονερίου της Κοτύλης και δασοβοσκή Καμάτα κτηματικής περιοχής Νεστορίου.

β) Το δάσος ΑΜΜΟΣ

- Βόρεια: Με κτηματική περιοχή και Δημόσιο δάσος Χιονάτου όρια Συνοικισμού Στενών Δήμου Νεστορίου.
- Ανατολικά: Με Δημοτικό δάσος Νεστορίου του συνοικισμού Στενών.
- Νότια: Με Δημοτικό δάσος Νεστορίου του συνοικισμού Στενών και με Δημόσιο δάσος Βόλια κτηματικής περιοχής Νεστορίου.
- Δυτικά: Με Δημοτικό δάσος Νεστορίου Βόλια και με κτηματική περιοχή Διποταμίας.

γ) Το δάσος ΒΟΛΙΑ

- Βόρεια: Με κτηματική περιοχή Διποταμίας, με Δημοτικό δάσος Νεστορίου ΑΜΜΟΣ, με Δημόσιο δάσος Βόλια κτηματικής περιοχής Νεστορίου.
- Ανατολικά: Με Δημόσιο δάσος Βόλια και Μπούφι κτηματικής περιοχής Νεστορίου.
- Νότια: Με Δημόσιο δάσος Καμάτα - Ελενίτσας κτηματικής περιοχής Νεστορίου.
- Δυτικά: Με Δημόσιο δάσος Γλυκονερίου κτηματικής περιοχής Κοτύλης και με κτηματική περιοχή Διποταμίας.

δ) Το δάσος ΣΤΕΝΩΝ

- Βόρεια: Με το Δημοτικό δάσος Άμμος Νεστορίου, με κτηματική περιοχή Χιονάτου και με κτηματική περιοχή Τσούκας Νεστορίου.
- Ανατολικά: Με κτηματική περιοχή Δήμου Νεστορίου.
- Νότια: Με κτηματική περιοχή Δήμου Νεστορίου.
- Δυτικά: Με κτηματική περιοχή Δήμου Νεστορίου.

ε) Το δάσος ΑΓΙΑΣ ΑΝΝΑΣ

- Βόρεια: Με κτηματική περιοχή Δ.Δ. Πτελέας.
- Ανατολικά: Με κτηματική περιοχή Δ.Δ. Πτελέας και Ομορφοκλησιάς.
- Νότια: Με κτηματική περιοχή Δ.Δ. Πτελέας, Ομορφοκλησιάς και Νεστορίου.
- Δυτικά: Με κτηματική περιοχή Δήμου Νεστορίου.

Μέρος της έκτασης της περιοχής μελέτης περιλαμβάνεται στο Καταφύγιο Άγριας Ζωής με την επωνυμία «Νεστόριο – Πεύκο – Νέα Κοτύλη – Νεστόριο», που ορίστηκε από το ΦΕΚ 811/Β/1999.

1.2 Ιδιοκτησιακό Καθεστώς

Το δάσος της Δημοτικής Κοινότητας Νεστορίου υπάγεται:

Διοικητικά, στο/ην:

- Δήμος Νεστορίου

- Περιφερειακή Ενότητα Καστοριάς
- Περιφέρεια Δυτική Μακεδονίας.

Δασοδιοικητικά στο/ην:

- Δ/νση Δασών Καστοριάς
- Επιθεώρηση Εφαρμογής Δασικής Πολιτικής Ηπείρου – Δυτικής Μακεδονίας
- Δ/νση Συντονισμού και Επιθεώρησης Δασών Ηπείρου – Δυτ. Μακεδονίας
- Γενική Δ/νση Δασών και Δασικού Περιβάλλοντος
- Γενική Γραμματεία Δασών
- Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας

Δικαστικά στο:

- Ειρηνοδικείο Καστοριάς
- Πρωτοδικείο Καστοριάς
- Εφετείο Δυτικής Μακεδονίας.

Οικονομικά στην:

- Δ.Ο.Υ. Καστοριάς

Το διαχειριζόμενο σήμερα δημοτικό δάσος συνίσταται από τα ακόλουθα επί μέρους δάση:

1. Το δάσος ΓΛΙΖΕΝΑ – ΓΕΝΕΣΟΒΟ.

Αυτό είναι το παλιότερο από όλα τα άλλα δάση του Δήμου. Την κυριότητα, νομή και διακατοχή του απέκτησε η Κοινότητα από το 1935 με βάση την με αριθμό 94/9-6-1930 προδικαστική απόφαση του Πρωτοδικείου Καστοριάς και σε συνέχεια την με αριθμό 118/1935 απόφαση του Εφετείου Θεσσαλονίκης με την οποία το δάσος επιδικάστηκε τελικά υπέρ της Κοινότητας σαν διακατεχόμενο.

Το ιστορικό της ιδιοκτησίας του ανάγεται στην τουρκοκρατία οπότε αγοράστηκε για λογαριασμό πραγματικά μεν της Κοινότητας, τυπικά δε από κάποιον κάτοικο της ονόματι Παπατέρπα, που επεδίωξε να το οικειοποιηθεί.

2. Το δάσος ΑΜΜΟΣ.

Αυτό μέχρι το 1960 ήταν ανταλλάξιμο διαχειριζόμενο από το Υπουργείο Οικονομικών (Υ.Δ.Α.Μ.Κ.). Από την Υπηρεσία αυτή εξαγοράστηκε κατά πλήρη κυριότητα με βάση την 238675/8584/24-9-1960 απόφαση του Υπουργού Οικονομικών.

3. Το δάσος ΒΟΛΙΑ.

Και αυτό μέχρι το 1962 ήταν ανταλλάξιμο διαχειριζόμενο από την ίδια Υπηρεσία του Υπουργείου Οικονομικών. Από αυτή την Υπηρεσία εξαγοράστηκε κατά πλήρη κυριότητα κατά το μισό εξ αδιαρέτου από την Κοινότητα και τον ιδιώτη κτηνοτρόφο Ευάγγελο Τσούτσα με βάση την 221320/750/16-2-1962 απόφαση Υπουργού Οικονομικών.

4. Το δάσος ΣΤΕΝΩΝ.

Ως δάσος ΣΤΕΝΩΝ έχει χαρακτηριστεί ότι δάσος ή δασική έκταση περιέχεται στην υπόλοιπη, εκτός από το δάσος ΑΜΜΟΣ, κτηματική περιοχή του αγροκτήματος Στενών που απαλλοτριώθηκε και διανεμήθηκε στους ακτήμονες Στενών το 1953.

Οι εκτάσεις αυτές μαζί με άλλες μη δασικές είχαν χαρακτηριστεί με το πρωτόκολλο οριστικής διανομής του 1953 σαν κοινόχρηστες ανήκουσες στον Σ.Α.Α.Κ. Στενών. Η κυριότητα όμως αυτή μεταβιβάστηκε βάσει των άρθρων 157 παρ. 1, 3 και 283 του Αγροτικού Κώδικα, με την 18321/2-9-63 Απόφαση Νομάρχη, στην Κοινότητα Νεστορίου, άνευ καταβολής τιμήματος ή αποζημίωσης.

5. Το δάσος ΑΓΙΑΣ ΑΝΝΑΣ.

Της ίδιας με το προηγούμενο προέλευσης είναι και αυτό το δάσος. Πρόκειται για ό,τι δάσος και δασική

έκταση περιεχόμενα στο τέως αγρόκτημα Αγίας Άννας χαρακτηρίστηκε με την απόφαση Απαλλοτρίωσης και το σχετικό πρωτόκολλο οριστικής διανομής του 1953 σαν κοινόχρηστες ανήκουσες στον Σ.Α.Α.Κ. Αγίας Άννας. Η κυριότητα και αυτών των εκτάσεων, με την κατάργηση των Σ.Α.Α.Κ. μεταβιβάστηκε κατά πλήρη κυριότητα και χωρίς καταβολή τιμήματος ή αποζημίωσης, βάσει των σχετικών διατάξεων του Αγροτικού Κώδικα, με την 7116/13-4-1964 απόφαση του Νομάρχη Καστοριάς.

Όλα τα Δάση που αναφέρθηκαν παραπάνω ανήκουν κατά πλήρη κυριότητα, νομή και διακατοχή, βάσει εγκύρων τίτλων στο Δήμο Νεστορίου, εκτός από το δάσος ΒΟΛΙΑ, του οποίου η κυριότητα κατανέμεται κατά το μισό εξ αδιαιρέτου με τους ιδιώτες κληρονόμους του Ευάγγελου Τσούτσα.

1.3. Κοινωνικές και Οικονομικές Συνθήκες

Τη διοίκηση και διαχείριση των δύο δασοκτημάτων ΓΛΙΖΕΝΑ-ΓΕΝΕΣΟΒΟ και ΑΜΜΟΣ και των αγροδασοκτημάτων ΣΤΕΝΩΝ και ΑΓΙΑΣ ΑΝΝΑΣ ασκεί το Διοικητικό Συμβούλιο του Δήμου Νεστορίου. Στο δασόκτημα ΒΟΛΙΑ, ως συνιδιόκτητο του Δήμου Νεστορίου και των ιδιωτών κληρονόμων του Ευάγγελου Τσούτσα κ.λπ., τη διοίκηση και διαχείριση ασκούν από κοινού το Διοικητικό Συμβούλιο του Δήμου Νεστορίου και οι συνιδιοκτήτες κληρονόμοι του Ευάγγελου Τσούτσα κ.λπ.

Ο Δήμος, ως δασοκτήμονας αποβλέπει κατά την άσκηση της δασοπονίας, ως εκ του ευρύτερου κοινωνικού ρόλου του, στην κάλυψη των πάσης φύσεως αναγκών του συνόλου των κατοίκων, που έχουν σχέση με την ύπαρξη και λειτουργία του δάσους.

Ένα μέρος των εσόδων του Δήμου προέρχεται από τα μισθώματα και τις καρπώσεις από το δάσος και με τη σωστή διαχείριση ως δάσους πολλαπλών σκοπών και με την ενίσχυση από ευρωπαϊκά και κρατικά αναπτυξιακά προγράμματα μπορεί να αυξηθεί.

Οι κάτοικοι της Δ.Κ. Νεστορίου χαρακτηρίζονται ως δασόβιος και παραδασόβιος πληθυσμός. Η Δ.Κ. Νεστορίου έχει στο σύνολο της οκτώ οικισμούς: την Αγία Άννα, το Γιαννοχώρι, το Λειβαδοτόπι, το Μονόφυλο, το Νεστόριο, τον Πεύκο, τα Στενά και τον Τρίλοφο. Ο πληθυσμός της σύμφωνα με τα στοιχεία της απογραφής έτους 2021 ανέρχεται στους 761 κατοίκους. Η κύρια ενασχόληση των κατοίκων είναι η κτηνοτροφία, δασοπονίας και δευτερευόντως η αγροτική παραγωγή.

Τα προϊόντα που μπορούν να παραχθούν σήμερα από το δάσος είναι καυσόξυλα Δρυός, Οξυάς και ένα μικρό ποσοστό τεχνική ξυλεία μικρών και μεγάλων διαστάσεων Οξυάς και Δρυός. Επίσης, από το δασόκτημα της Αγίας Άννας παράγεται τεχνικό και βιομηχανικό ξύλο Λεύκης και Σκλήθρου.

Η υλοτομία και μεταφορά των δασικών προϊόντων εδώ είναι εφικτή και οικονομικά συμφέρουσα, γιατί το δασικό οδικό δίκτυο καλύπτει ολόκληρο το δάσος και εξυπηρετεί σχεδόν απόλυτα όλα τα τμήματα εκτός μεμονωμένων περιπτώσεων. Τα κυριότερα κέντρα κατανάλωσης είναι τα μεγάλα αστικά κέντρα της περιοχής. Το κοντινότερο κέντρο κατανάλωσης είναι η πόλη της Καστοριάς, η οποία βρίσκεται σε απόσταση περίπου 26 χλμ.

1.4 Φυσικές Συνθήκες

1.4.1 Γεωλογικές – Εδαφικές Συνθήκες

Η περιοχή μελέτης ανήκει στη Ζώνη της Πίνδου (το δάσος Βόλια), στη ζώνη Οφιολίθων (τα δάση Γλιζένα, Άμμος και Στενών) και στη ζώνη της Μολάσας (το δάσος Αγία Άννα), σύμφωνα με το Γεωλογικό Χάρτη της Ελλάδας του Ινστιτούτου Γεωλογικών και Μεταλλευτικών Ερευνών (Ι.Γ.Μ.Ε.), κλίμακας 1:500.000.

Στη ζώνη των Μετατεκτονικών και βραδυτεκτονικών ιζημάτων οι γεωλογικοί σχηματισμοί που επικρατούν είναι το Ακουϊτάνιο – Βουρδιγάλιο και το Ακουϊτάνιο – Τορτόνιο. Στη Μεσοελληνική Αύλακα (σειρά Πεντάλοφου) και μολάσσα υπάρχουν κροκαλοπαγή, ψαμμίτες, ερυθρά αργιλοαμμώδη υλικά

(Ακουιτάνιο). Στην περιοχή δυτικής Ελλάδας υπάρχουν κυανές μάργες και οργανογενείς ψαμμούχοι ασβεστόλιθοι (Βουρδιγάλιο). Στη Μεσοελληνική Αύλακα (σειρά Τσοτυλίου) και μολάσσσα υπάρχουν κυρίως κροκαλοπαγή και ψαμμίτες.

Βάσει του Χάρτη Εδαφικών Ενώσεων της Ελλάδας του Γεωπονικού Πανεπιστημίου Αθηνών, κλίμακας 1:1.000.000, το μητρικό υλικό είναι κροκαλοπαγή και ασύνδετες τριτογενείς αποθέσεις και το έδαφος διαθέτει μέτρια και υψηλή ποιότητα.

Υδρολιθικά, η περιοχή έχει κοκκώδεις μολασσικές αποθέσεις σχετικά μικρής υδροπερατότητας, βάσει του Υδρολιθολογικού Χάρτη της Ελλάδας κλίμακας 1:1.000.000 του Υπουργείου Ανάπτυξης. Οι συγκεκριμένες αποθέσεις περιλαμβάνουν κυρίως τις αποθέσεις της Μεσοελληνικής Αύλακας (περιοχή Βόιου όρους – Τρικάλων) που συνίσταται από μάργες, ψαμμίτες και κροκαλοπαγή. Στη Δυτική Ελλάδα, Θράκη και τοπικά στη Ρόδο, Λήμνο και άλλα νησιά οι μολασσικές αποθέσεις συνίστανται από μάργες, με παρεμβολές λιγνιτών, ψαμμούχων και μαργαϊκών ασβεστόλιθων. Η συχνή παρουσία κροκαλοπαγών, κυρίως στις αποθέσεις της Μεσοελληνικής Αύλακας, δημιουργεί ευνοϊκές συνθήκες για την ανάπτυξη τοπικών υδροφόρων οριζόντων, ελεύθερων ή υπό πίεση. Η υδροπερατότητα τους εξαρτάται τόσο από τη μικρή παρουσία αργίλων στη σύστασή τους, όσο και από το μικρό σχετικά, βαθμό διαγένεσής τους.

Οι βασικές κατηγορίες αποσάθρωσης των πετρωμάτων που απαντώνται στην περιοχή μελέτης είναι:

- α) Ο φλύσχος, (ψαμμίτες, μάργες και ασβεστόλιθοι). Τα εδάφη αυτά είναι γόνιμα, έχουν αργιλοπηλώδη και πηλώδη υφή και όξινη αντίδραση ($pH < 7$).
- β) Οι σκληροί συμπαγείς ασβεστόλιθοι, η αποσάθρωση των οποίων δίνει εδάφη αργιλώδους μέχρι αργιλοπηλώδους υφής με ουδέτερη ή ελαφρώς όξινη αντίδραση.
- γ) Οι τριτογενείς αποθέσεις δίνουν εδάφη αργιλοπηλώδη με βασική αντίδραση.
- δ) Τα όξινα πυριγενή πετρώματα της οφιολιθικής ακολουθίας δίνουν εδάφη αμμώδη και αμμοπηλώδη με όξινη αντίδραση. Τα εδάφη αυτά είναι πλούσια και μεγάλης παραγωγικότητας.

Το βάθος του δασικού εδάφους που σχηματίζεται σε δάση Οξυάς, Μαύρης Πεύκης ή μικτά δάση είναι μέτρια βαθύ έως βαθύ και σπάνια αβαθές εκεί που το δάσος διακόπτεται ή οι εδαφικές κλίσεις είναι απότομες. Στις νότιες εκθέσεις, εκεί που παρατηρούνται μεγάλες κλίσεις και διάκενα το έδαφος είναι μέτρια βαθύ ως αβαθές, περιορισμένης ως μέτριας υδατοϊκανότητας και γονιμότητας.

1.4.2 Κλιματικές Συνθήκες

Το κλίμα της περιοχής από άποψη ετήσιας πορείας της θερμοκρασίας είναι καθαρά ηπειρωτικό, ενώ από άποψη υγρασίας η περιοχή κατατάσσεται στις ύφυγρες περιοχές και τέλος από άποψη δόιατας βροχών στις Μεσευρωπαϊκές περιοχές. Γενικά το δημοτικό δάσος ανήκει στη ζώνη του ηπειρωτικού κλίματος που επηρεάζεται όμως αισθητά από Μεσευρωπαϊκό κλίμα στα νότια όρια της εξάπλωσης του οποίου βρίσκεται.

Χαρακτηρίζεται από ένα σχετικά μεγάλο ύψος ετήσιου όμβρου που είναι ευνοϊκό για τη δασική βλάστηση και κατανέμεται εποχιακά τους περισσότερους μήνες. Παρουσιάζεται μια φυσιολογικά ξηρή εποχή το τρίμηνο Ιούνιος – Αύγουστος που ενεργεί ανασταλτικά στην ευδοκίμηση της δασικής βλάστησης αλλά και δοκιμαστικά γιατί έτσι τότε δοκιμάζεται η αντοχή των αρτιφύτρων της φυσιικής σπερμοφυούς αναγέννησης. Παρά την ύπαρξη της παραπάνω ξηράς εποχής, δεν παρατηρήθηκαν ζημιές της αναγέννησης εκτός από καθυστέρηση της αύξησης.

Χαρακτηρίζεται επίσης από ένα σχετικά βαρύ χειμώνα, χωρίς όμως εξαιρετικούς και παρατεταμένους παγετούς που να μπορούν να χαρακτηρισθούν βλαπτικοί για τη νεόφυτο αναγέννηση και δροσερό καλοκαίρι.

1.4.3 Χλωρίδα - Πανίδα

Εντός του υπό μελέτη δάσους διακρίνονται οι παρακάτω ζώνες βλάστησης:

- Το χαμηλότερο υψομετρικά μέρος του δασοκτήματος ανήκει στην

Παραμεσογειακή ζώνη βλάστησης *Quercetalia pubescentis*.

Η ζώνη αυτή έχει κάποια φυσιολογική ομοιότητα με τη ζώνη της αειφύλλου βλάστησης (*Quercetalia ilicis*), αλλά διαφέρει από αυτή οικολογικά και χλωριστικά.

Εμφανίζεται η υποζώνη των ξηροφύλλων φυλλοβόλων δασών, λοφώδης, υπορεινή, ορεινή, (*Quercion confertae*). Από την υποζώνη αυτή έχουμε εκτεταμένη εμφάνιση του αυξητικού χώρου *Quercetum confertae*, που καταλαμβάνει τους σχετικά ξηρότερους σταθμούς και δημιουργεί συστάδες Πλατυφύλλου Δρυός. Μέσα στην υποζώνη αυτή διακρίνουμε τον αυξητικό χώρο *Tilio-Castanetum* που συντίθεται από τα είδη: Σφενδάμι (*Acer obtusatum*), Γαύρος (*Carpinus betulus*), Οστρυνά (*Ostrya carpinifolia*), που εμφανίζονται κατά νησίδες στις υγρότερες, προσνότιες εκθέσεις και σε απότομες κλιτύες, στις περιοχές Γλίζενα-Γενέσοβο, Αγία Άννα, Βόλια και Στενά.

Ο αυξητικός χώρος *Tilio-Castanetum* αντιπροσωπεύει μικτά δάση φυλλοβόλων πλατυφύλλων που συντίθενται από *Castanea sativa*, *Tilia tomentosa*, *Quercus frainetto*, *Quercus petraea*, *Acer obtusatum*, *Ostrya carpinifolia*, *Carpinus betulus*, *Fraxinus ornus* κ.λπ. και εμφανίζεται στις περιοχές Γενέσοβου και βορειοανατολικά των Στενών.

- Στο ανώτερο μέρος του δασοκτήματος στις περιοχές Άμμου και άνω μέρος των περιοχών Βόλια και Στενών απαντάται η ζώνη των ορεινών παραμεσόγειων κωνοφόρων (*Fagetalia*), ορεινή-υπαλπική, η υποζώνη *Fagion moesiaca*, ο αυξητικός χώρος *Fagetum moesiaca* και δευτερευόντως αυξητικός χώρος *Fagetum montanum*.

Τα κύρια δασοπονικά είδη που απαντώνται είναι η Οξυά (*Fagus sylvatica*) και δευτερευόντως Σφενδάμι (*Acer pseudoplatanus*, *Acer obtusatum*), Δρυς (*Quercus petraea*, *Q. cerris*, *Q. frainetto*, *Q. trojana*), Γαύρος (*Carpinus orientalis*), Λεύκη (*Populus tremula*) κ.ά.

Ανάλογα με το δασοπονικό είδος που κυριαρχεί διακρίνονται οι ακόλουθες διαχειριστικές μορφές με το αντίστοιχο τους εμβαδόν στις δασοσκεπής εκτάσεις:

- Διαχειριστική κλάση I Οξυάς Υπο Αναγωγή εμβαδού 550,04 ha
- Διαχειριστική κλάση II Δρυός Υπο Αναγωγή εμβαδού 490,92 ha
- Διαχειριστική κλάση III Πρεμνοφυούς Δρυός εμβαδού 889,49 ha
- Διαχειριστική κλάση IV Λεύκης 43,52 ha

Η πανίδα της περιοχής παρουσιάζει ενδιαφέρον. Στο υπό μελέτη δάσος, απαντώνται θηλαστικά όπως: αρκούδες (*Ursus arctos*), ζαρκάδια (*Capreolus capreolus*), αγριογούρουνα (*Sus scrofa*), λαγοί (*Lepus europaeus*), λύκοι (*Canis lupus*), αλεπούδες (*Vulpes vulpes*), η αγριόγατα (*Felis sylvestris*) κ.ά., ερπετά όπως οχιές (*Vipera ammodytes*), αμφίβια, πτηνά όπως γερακίνες (*Buteo buteo*) κ.λπ. Τα ποτάμια της περιοχής φιλοξενούν πληθυσμούς ψαριών όπως οι πέστροφες, τα τσιρόνια κ.ά.

Επιπλέον, σε απόσταση περίπου 11 χλμ. στα δυτικά του δασοκτήματος Νεστορίου βρίσκεται προστατευόμενη περιοχή ενταγμένη στο δίκτυο Natura 2000 με την ονομασία «Κορυφές του Όρους Γράμμος». Η συγκεκριμένη προστατευόμενη περιοχή ανήκει στην κατηγορία των Ζωνών Ειδικής Προστασίας (Ζ.Ε.Π/SPA) και Τόπων Κοινοτικής Σημασίας (Τ.Κ.Σ/SCI) με ευρωπαϊκό κωδικό GR1320002. Φιλοξενεί πλήθος ειδών πτηνών, πολλά από τα οποία βρίσκονται υπό καθεστώς προστασίας, όπως ο μαυροπελαργός (*Ciconia nigra*), ο ασπροπάρης (*Neophron percnopterus*), ο χρυσαετός (*Aquila chrysaetos*), ο φιδαιτός (*Circaetus gallicus*), ο μαύρος δρυοκολάπτης (*Dryocopus martius*) κ.ά.

1.4.5 Κίνδυνοι – Εχθροί του δάσους

Α. Οργανικός κόσμος

α) Βοσκή

Σήμερα έχουν περιοριστεί αισθητά οι ζημιές από τη βοσκή, καθώς εφαρμόζονται ικανοποιητικά οι ρυθμιστικές διατάξεις βοσκής που απαιτεί η άσκηση της δασοπονίας και η προστασία του εδάφους. Σε αυτό συνέβαλε και ο περιορισμός, για γενικότερους δημογραφικούς λόγους, της ασκούμενης στην περιοχή κτηνοτροφίας.

Ο κίνδυνος από τη βοσκή περιορίζεται στις ζημιές που προκαλούνται στην αναγέννηση, κυρίως ύστερα από πυρκαγιά, καθώς και στα δημιουργούμενα κέντρα αναγέννησης.

β) Λαθροϋλοτομίες - Εκχερσώσεις

Κατά το παρελθόν συντελούνταν ζημιές από λαθροϋλοτομίες, οι οποίες έχουν περιοριστεί τα τελευταία χρόνια στο ελάχιστο και μόνο μεμονωμένα περιστατικά παρατηρούνται γύρω από τους οικισμούς και χωρίς ιδιαίτερη σημασία. Ο λόγος που περιορίστηκαν σημαντικά τα τελευταία χρόνια είναι ότι οι ατομικές κυρίως ανάγκες καλύπτονταν με ρυθμιστικές διατάξεις καυσοξύλευσης και οι υλοτομίες διενεργούνταν από τοπικούς ΔΑΣΕ.

Η εφαρμογή της παρούσας διαχειριστικής μελέτης και η δυνατότητα κάλυψης των αναγκών των κατοίκων σε καυσόξυλα και σε άλλες κατηγορίες ξύλου κατά νόμιμο τρόπο θα εκμηδενίσει τον κίνδυνο των λαθροϋλοτομιών.

γ) Πυρκαγιά

Παλιότερα οι πυρκαγιές προκαλούσαν σοβαρές ζημιές. Ήταν εμπρησμοί που γίνονταν είτε για τη βελτίωση και επέκταση των βοσκήσιμων εκτάσεων, είτε για την απόκτηση καλλιεργήσιμης γης με το γνωστό σύστημα του "ρογγίσματος" (κάψιμο του δάσους χωρίς σωστή καλλιέργεια του εδάφους και προσωρινή καλλιέργεια με σιτηρά, πατάτες κλπ.). Το σύστημα αυτό έπαψε να εφαρμόζεται ήδη από τα τελευταία προπολεμικά χρόνια και πολλά μέρη των ρογγισμένων εκτάσεων έχουν αναδασωθεί φυσικά, αφού εγκαταλείφθηκαν.

Τυχαιές πυρκαγιές ευνοούνται από τις κλιματικές συνθήκες και τη δασική βλάστηση. Οι υψηλές θερμοκρασίες του καλοκαιριού και η ξηρασία ευνοούν την ύπαρξη πυρκαγιών.

Προληπτικά, για την αποτροπή και μείωση του κινδύνου των πυρκαγιών, είναι απαραίτητη η λήψη και τήρηση όλων των μέτρων που προτείνει κάθε χρόνο η Δασική και η Πυροσβεστική Υπηρεσία.

Στην περιοχή "Καμάτα" εξερράγη πυρκαγιά τον Αύγουστο του 2000 συνολικής έκτασης 167 εκτ. Από την πυρκαγιά αυτή κάηκε μεγάλο μέρος των συστάδων 21 (46 εκτ.), 22 (41 εκτ.) και 23 (40 εκτ.), οι οποίες κηρύχθηκαν αναδασωτέες.

δ) Έντομα και μύκητες

Στο εν λόγω δάσος δεν παρατηρήθηκαν φαινόμενα εκτεταμένων προσβολών. Προσβολές εμφανίζονται σε μεμονωμένα άτομα και δεν αποτελούν απειλή για το δάσος. Παρόλα αυτά προτείνεται η παρακολούθηση και ο έλεγχος για ενδεχόμενες προσβολές, προκειμένου να παρθούν έγκυρα μέτρα για την αντιμετώπιση του φαινομένου.

Β. Ανόργανος κόσμος

α) Χαλάζι - Κεραυνοί - Βροχές

Ζημιές από το χαλάζι, τους κεραυνούς και τις βροχές δεν έχουν καταγραφεί στα δασικά είδη που υπάρχουν στην περιοχή. Τα είδη που φύονται στο δασόκτημα είναι ανθεκτικά σε αυτά τα φαινόμενα. Οι ζημιές που προκαλούνται σε μεμονωμένα άτομα είναι πολύ μικρές και δεν

επηρεάζουν το ξυλώδες κεφάλαιο.

β) Απόπλυση, διάβρωση και ολίσθηση του εδάφους

Λόγω του έντονου ανάγλυφου και της παρουσίας του φλύσχη και του ασβεστόλιθου είναι έντονη η δημιουργία χειμαρρικών φαινομένων, όπως επιφανειακές και χαραδρωτικές διαβρώσεις, αποσαθρώσεις και γεωκατακρημνίσεις. Με τη χρήση κατάλληλων δασοκομικών μέτρων μπορούν να αποφευχθούν σοβαρές ζημιές που προέρχονται από τη διάβρωση.

γ) Κλιματική αλλαγή

Γενικά, η αλλαγή του κλίματος αναμένεται να προκαλέσει μεγάλη εξελικτική πίεση στα δασοπονικά είδη, γι' αυτό προκύπτει η ανάγκη παρακολούθησης των εξελίξεων σχετικά με την κλιματική αλλαγή, ενώ παράλληλα απαιτείται συστηματική παρακολούθηση των δασών και των μεταβολών που συμβαίνουν σ' αυτά, εξαιτίας της.

1.5 Προϋπάρχουσες Μελέτες

Οι προηγούμενες δασοπονικές μελέτες και πίνακες υλοτομίας που συντάχθηκαν για το δημοτικό δάσος, από το έτος 1932 μέχρι και σήμερα συνοψίζονται στο παρακάτω ιστορικό για την μέχρι τώρα διαχείριση του δάσους:

- Το 1932 συντάχθηκε η πρώτη διαχειριστική έκθεση του Δασολόγου Αλ. Δημητριάδη, εγκριθείσα δια της υπ' αριθ. 71876 της 11/8/1933 Διαταγής Υ.Γ. για τη δεκαετία 1932/33 – 1941/42.
- Από το 1951/52 μέχρι το 1958 εγκρίθηκαν οι ακόλουθοι πίνακες υλοτομίας
 - 1951/52 διά της υπ' αριθ. 15943/5943/20-1-51 Δ/γης της ΓΔΒΕ.
 - 1952/53 για ποσότητα ξυλανθράκων στο τμήμα 3, θέση Καψάλια.
 - 1954/55 διά της υπ' αριθ. 32267/2267/5-5-54 Δ/γης της ΓΔΒΕ.
 - 1955/56 διά της υπ' αριθ. 111961/862/12-8-55 Δ/γης Υπουργείου Γεωργίας.
 - 1957/58 διά της υπ' αριθ. 163763/2805/13-11-57 Δ/γης Υπουργείου Γεωργίας.
- Το 1957 συντάχθηκε η πρώτη διαχειριστική έκθεση για το δάσος "ΑΜΜΟΣ" από τον Δασάρχη Καστοριάς κ. Σολωμό, εγκριθείσα για την 5ετία 1956/57 – 1960/61 διά της απ' αριθ. 142273/2450/28-11-57 Δ/γης Υπουργείου Γεωργίας.
- Το 1961 συντάχθηκε η δεύτερη διαχειριστική μελέτη του δάσους από το τεχνικό γραφείο "ΔΑΣΟΠΟΝΙΚΗ" των δασολόγων Παντέκη Αθ., Τότσιου Α. και Δαμνιάδη Α. για τα έτη 1961-65, εγκριθείσα με την υπ' αριθ. 41339/231/6-4-63 για τα έτη 1962-66.
- Το 1968 συντάχθηκε πίνακας υλοτομίας από τον Δασολόγο Ν. Ζιαξάμπανη εγκριθείς διά της υπ' αριθ. 235221/1582/9-10-68 Δ/γης Υπουργείου Γεωργίας.
- Το 1972 συντάχθηκε διαχειριστική μελέτη του δάσους από τον Δασολόγο Κων/νο Πασχάλη, με βάση την οποία διενεργήθηκαν υλοτομίες κατά την πενταετία 1973-77.
- Το 1978 συντάχθηκε διαχειριστική μελέτη από τον Δασολόγο Γ. Λάγκα, η οποία προέβλεπε υλοτομίες για την περίοδο 1978-82.
- Το 1985 συντάχθηκε διαχειριστική μελέτη από τους Δασολόγους Αθ. Παντέκη, Γ. Λάγκα και Δ. Βικελούδα για την περίοδο 1985-94, η οποία εγκρίθηκε με την υπ' αριθ. ΚΗ/4639/1199-1985 απόφασης της Δ/νσης Δασών της Νομαρχίας Καστοριάς.
- Η διαχειριστική μελέτη για την δεκαετία 1996-2005 συντάχθηκε από τους Δασολόγους Γ. Λάγκα και Δ. Βικελούδα, θεωρήθηκε με την 3600/22-4-96 απόφαση Περ. Επιθεώρησης Δασών Κεντρικής & Δυτικής Μακεδονίας και εγκρίθηκε με την υπ' αριθ. ΚΗ/1014/8-5-96 Απόφαση Δ/νσης Δασών Καστοριάς.
- Η διαχειριστική μελέτη για την δεκαετία 2006-15 συντάχθηκε από τον Δασολόγο Θωμόπουλο Κωνσταντίνο, θεωρήθηκε με την 62613/1665/21-6-07 Απόφαση Δ/νσης Δασών Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας και εγκρίθηκε με την υπ' αριθ. 63328/1693/21-6-07 απόφαση Δ/νσης Δασών Περιφέρειας

Δυτικής Μακεδονίας.

➤ Η διαχειριστική μελέτη για την δεκαετία 2016-2025, εκπονήθηκε από την εταιρεία "ΜΤΚ Μακεδονική Τεχνική Εταιρεία" με υπεύθυνο σύνταξης τον Δασολόγο Αντώνιο Χαραλαμπίδη και εγκρίθηκε με την υπ' αριθ. 108550/16-7-18 απόφαση της Γενικής Δ/σης Δασών και Αγροτικών Υποθέσεων της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Ηπείρου-Δυτ. Μακεδονίας. Αποτελεί μέρος του έργου «Παροχή Τεχνικών Υπηρεσιών Υποστήριξης για την σύνταξη των Δασικών Διαχειριστικών Μελετών για τα Δημοτικά Δάση του Δήμου Νεστορίου, Ελλάδα».

➤ Το 2026 συντάχθηκε πίνακας υλοτομίας από τον Δασολόγο του Δήμου Νεστορίου Παπαδόπουλο Θεόδωρο, η οποία εγκρίθηκε με την 163344/7-5-2026 απόφαση της Δ/σης Συντονισμού και Επιθεώρησης Δασών Ηπείρου-Δυτικής Μακεδονίας.

2. ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΔΑΣΟΣ ΚΟΤΥΛΗΣ

2.1 Περιοχή Μελέτης

Το δημοτικό δάσος της Δημοτικής Κοινότητας Κοτύλης, του Δήμου Νεστορίου, της Π.Ε. Καστοριάς, με βάση την εμβαδομέτρηση έτους 2018 της προηγούμενης διαχειριστικής περιόδου έχει συνολική έκταση **2.105,9 ha** και αναλύεται ανά τύπο έκτασης ως εξής:

- Δασοσκεπής έκταση, 1.230,2 ha
- Μερικώς δασοσκεπής έκταση, 490,9 ha
- Γυμνή - Άγονη έκταση, 126,8 ha
- Χορτολιβαδικές εκτάσεις 200 ha
- Αγροί - Γεωργικές καλλιέργειες 41,4 ha
- Οικισμοί, 16,6 ha

Η γεωγραφική θέση της περιοχής μελέτης στο παγκόσμιο σύστημα αναφοράς (WGS84) καλύπτει το γεωγραφικό μήκος από 20° 57' 48" έως 21° 3' 21" ανατολικά του μεσημβρινού του Greenwich και το γεωγραφικό πλάτος από 40° 17' 35" Β έως 40° 22' 56" βόρεια του ισημερινού. Απέχει περίπου 14 χλμ. από το Νεστόριο και περίπου 37 χλμ. οδικώς από την Καστοριά. Η πρόσβαση στο Δημοτικό Δάσος γίνεται είτε μέσω της επαρχιακής οδού Καστοριάς - Νεστόριο - Κοτύλη, είτε μέσω της επαρχιακής οδού Κοζάνη - Πεντάλοφος - Επταχώρι - Κοτύλη.

Το Δημοτικό Δάσος Κοτύλης βρίσκεται στο νότιο και βορειοανατολικό μέρος της Τ.Κ. Κοτύλης. Στην Τ.Κ. Κοτύλης υπάρχει ένας οικισμός, ο οικισμός της Νέας Κοτύλης σε υψόμετρο 1.410 μ. και θεωρείται ορεινός οικισμός.

Το Δημοτικό Δάσος Κυψέλης συνορεύει ανατολικά και νότια με το όρος Βόιο (1.806 μ.). Άλλες σημαντικές κορυφές εντός της περιοχής μελέτης και περιμετρικά αυτής είναι: Πύργος (1.761 μ.), Ξεκομμένο (1.699 μ.), Καταβόθρα (1.629 μ.), Τούμπα (1.646 μ.), Ντίνα Κριθάρι (1.627 μ.), Τυχερό (1.521 μ.), Τρανή Σκοπιά (1.490 μ.), Γεννάδικο (1.432 μ.), Λημέρια (1.418 μ.) και Ρεπάνι (1.410 μ.).

Η περιοχή μελέτης ανήκει στα Υδατικά Διαμερίσματα Ηπείρου (GR05) και Δυτικής Μακεδονίας (GR09) και συγκεκριμένα στις Λεκάνες Απορροής «Αώου» (GR11) με ευρωπαϊκό κωδικό GR000500040A9101 και «Αλιάκμονα» με ευρωπαϊκό κωδικό GR00050004002001. Τα ρέματα που διέρχονται από το Βόρειο τμήμα του Δημοτικού Δάσους Κοτύλης ονομάζονται Μαυριάς Ρέμα στα Βορειοανατολικά του συμπλέγματος και Γάργαρο Ρέμα στα Βόρεια, είναι συνεχούς ροής και εκβάλλουν στον Αλιάκμονα ποταμό. Από το Νότιο τμήμα του συμπλέγματος διέρχεται το �έμα Βρωμονέρι, το οποίο είναι συνεχούς ροής και εκβάλλει στον Σαραντάπορο.

Το δάσος Κυψέλης συνορεύει από γύρω με τις ακόλουθες κτηματικές περιοχές:

- Βόρεια: δάσος της Δημοτικής Κοινότητας Νεστορίου
- Ανατολικά: Τ.Κ. Λάγγας
- Νότια: �έμα Βρωμονέρι
- Δυτικά: �έμα Μαυριάς, τριγωνομετρικό σημείο 1.275 μ., κορυφογραμμή Μέσο Ποδάρι-Σπανούρας-Ξεκομμένο, κορυφή 1.453 μ., κορυφή Τρία Σύνορα

Μέρος της έκτασης της περιοχής μελέτης περιλαμβάνεται στο Καταφύγιο Άγριας Ζωής με την επωνυμία «Νεστόριο – Πεύκο – Νέα Κοτύλη – Νεστόριο», που ορίστηκε από το ΦΕΚ 811/Β/1999.

2.2 Ιδιοκτησιακό Καθεστώς

Το δάσος της Δημοτικής Κοινότητας Κοτύλης υπάγεται:

Διοικητικά, στο/ην:

- Δήμος Νεστορίου
- Περιφερειακή Ενότητα Καστοριάς
- Περιφέρεια Δυτική Μακεδονίας.

Δασοδιοικητικά στο/ην:

- Δ/νση Δασών Καστοριάς
- Επιθεώρηση Εφαρμογής Δασικής Πολιτικής Ηπείρου – Δυτικής Μακεδονίας
- Δ/νση Συντονισμού και Επιθεώρησης Δασών Ηπείρου – Δυτ. Μακεδονίας
- Γενική Δ/νση Δασών και Δασικού Περιβάλλοντος
- Γενική Γραμματεία Δασών
- Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας

Δικαστικά στο:

- Ειρηνοδικείο Καστοριάς
- Πρωτοδικείο Καστοριάς
- Εφετείο Δυτικής Μακεδονίας.

Οικονομικά στην:

- Δ.Ο.Υ. Καστοριάς

Η κυριότητα, η νομή και η κατοχή του συγκεκριμένου δάσους ανήκει στο Δήμο Νεστορίου. Οι εκτάσεις μεταβιβάστηκαν στην Κοινότητα Κοτύλης με την υπ' αρ. 7115/13-4-1964 απόφαση Νομάρχης Καστοριάς. Η περιοχή μελέτης ανέρχεται σε 2.105,9 εκτάρια και δεν συμπεριλαμβάνονται αρκετά κοινόχρηστα κληροτεμάχια, τα οποία βρίσκονται διασκορπισμένα μέσα στη δασική έκταση.

2.3. Κοινωνικές και Οικονομικές Συνθήκες

Δασοκτήμονας είναι ο Δήμος Νεστορίου το Δημοτικό Συμβούλιο του οποίου ασκεί τη διοίκηση και διαχείριση του Δημοτικού Δάσους Κοτύλης. Ο εκπρόσωπος της Δ.Κ. Κοτύλης γνωμοδοτεί με εισήγησή του προς το δημοτικό συμβούλιο για θέματα που αφορούν το Δημοτικό Δάσος Κοτύλης.

Πέρα από την άμεση οικονομική πρόσοδο από τη διαχείριση του δάσους, που είναι απαραίτητη για την κατασκευή κοινωφελών κοινοτικών και δασοβελτιωτικών έργων και εργασιών όπως οι μελέτες, η κατασκευή και συντήρηση των απαραίτητων για την εκμετάλλευση του δάσους δασικών δρόμων, η φύλαξη κλπ. ο Δήμος Νεστορίου μεριμνά και για όλα τα έμμεσα ωφελήματα και δικαιώματα που αφορούν τους κατοίκους της Δ.Κ. Κοτύλης σε συνεργασία με τον εκπρόσωπο της Δ.Κ. Κοτύλης, όπως:

- α) την ετήσια κάλυψη των ατομικών αναγκών των κατοίκων σε καυσόξυλα,

β) την κάλυψη των αναγκών βοσκής του κτηνοτροφικού κεφαλαίου των κατοίκων,
γ) τη διαχείριση του δημοτικού δάσους και την αξιοποίηση των εσόδων από την εκμετάλλευσή του και

δ) τη δημιουργία ευκαιριών απασχόλησης στις υλοτομικές και πάσης φύσεως σχετικές εργασίες που διεξάγονται στο δάσος.

Οι κάτοικοι της Δ.Κ. Κοτύλης χαρακτηρίζονται ως δασόβιος και παραδασόβιος πληθυσμός. Η Δ.Κ. Κοτύλης έχει στο σύνολο της έναν οικισμό, την Νέα Κοτύλη. Ο πληθυσμός της ανέρχεται στους 90 κατοίκους σύμφωνα με τα στοιχεία της απογραφής έτους 2021. Η κύρια ενασχόληση των κατοίκων είναι ο τομέας της Δασοκομίας.

Τα παραγόμενα από το δάσος προϊόντα είναι κατά κύριο λόγο τεχνική ξυλεία μεγάλων ή μικρών διαστάσεων κυρίως Μαύρης Πεύκης, Ελάτης και Οξυάς καθώς και καυσόξυλα Δρυός και Οξυάς. Οι ανθρωπογενείς επιδράσεις αναφορικά με την ξύλευση των κατοίκων από το δάσος, δεν επηρέασαν δυσμενώς την παραγωγικότητά του. Όμως τόσο οι παραγωγικές (ξυλώδη και μη ξυλώδη προϊόντα), όσο και οι πολυάριθμες λειτουργίες και υπηρεσίες που προσφέρει το δάσος Κυψέλης, είναι σημαντικές για την οικονομία των κατοίκων της Κοινότητας και για την ποιότητα ζωής τους.

Τα κύρια κέντρα κατανάλωσης των παραγόμενων προϊόντων είναι η Καστοριά και οι πόλεις της Δυτικής Μακεδονίας, της Ηπείρου και της Θεσσαλίας. Η Εγνατία οδός βοηθάει στην εύκολη και γρήγορη μεταφορά των προϊόντων στις πόλεις των παραπάνω περιφερειών. Μέρος της ξυλείας καταναλώνεται στην πόλη της Καστοριάς.

2.4 Φυσικές Συνθήκες

2.4.1 Γεωλογικές – Εδαφικές Συνθήκες

Η περιοχή μελέτης ανήκει στη Ζώνη της Πίνδου, σύμφωνα με το Γεωλογικό Χάρτη της Ελλάδας του Ινστιτούτου Γεωλογικών και Μεταλλευτικών Ερευνών (Ι.Γ.Μ.Ε.), κλίμακας 1:500.000. Στη ζώνη των Μετατεκτονικών και Βραδυτεκτονικών ιζημάτων οι γεωλογικοί σχηματισμοί που επικρατούν είναι το Ακουιτάνιο - Βουρδιγάλιο.

Η συχνή παρουσία κροκαλοπαγών δημιουργεί ευνοϊκές συνθήκες για την ανάπτυξη τοπικών υδροφόρων οριζόντων, ελεύθερων ή υπό πίεση. Η υδροπερατότητα τους εξαρτάται τόσο από τη μικρή παρουσία αργίλων στη σύστασή τους, όσο και από το μικρό, σχετικά βαθμό διαγένεσής τους.

Το έδαφος στη μεγαλύτερη επιφάνεια του δάσους είναι αμμοαργιλώδες έως αργιλοαμμώδες μετρίως βαθύ έως βαθύ και μέτριας γονιμότητας και υδατοϊκανότητας.

2.4.2 Κλιματικές Συνθήκες

Οι κλιματικές συνθήκες προσομοιάζουν με αυτές που συνοπτικά έχουν περιγραφεί στην παράγραφο 1.4.1 για το δημοτικό δάσος Νεστορίου.

2.4.3 Χλωρίδα - Πανίδα Περιοχής

Το Δημοτικό Δάσος Κοτύλης εξαπλώνεται στις εξής ζώνες βλάστησης:

- ❖ Παραμεσογειακή ζώνη βλάστησης *Quercetalia pubescentis*, στη λοφώδη υποορεινή υποζώνη *Quercion confertae*, που χαρακτηρίζεται από τους αυξητικούς χώρους
 - *Quercetum montanum* με κύρια δασοπονικά την απόδισκο δρυ (*Quercus petraea*) και την ευθύφολιο δρυ (*Quercus cerris*). Άλλα είδη που απαντώνται είναι ο Γαύρος (*Carpinus betulus*), ο άρκευθος (*Juniperus communis*), ο κράταιγος (*Crataegus* sp.) κ.ά.
 - *Tilio-Castanetum* με κύρια δασοπονικά είδη την απόδισκο δρυ (*Quercus petraea*), το

σφένδαμο (*Acer pseudoplatanus*, *acer obtusatum*), άτομα φλαμουριάς (*Tilia* sp.), τον Φράξο (*Fraxinus ornus*), άτομα οστρυάς (*Ostrya carpinifolia*) κ.ά.

- ❖ Ορεινή ζώνη βλάστησης της Οξυάς Fagetalia στην υποζώνη Fagion moesiaca που χαρακτηρίζεται από τους αυξητικούς χώρους

- Fagetum moesiaca
- Fagetum montanum
- Fagetum moesiaca – Montanum – Abietosum όπου τα κύρια είδη είναι η οξυά (*Fagus* s.p.), η ελάτη (*Abies borisii-regis*), η μαύρη πεύκη (*Pinus nigra*)

Ανάλογα με το δασοπονικό είδος που κυριαρχεί διακρίνονται οι ακόλουθες διαχειριστικές μορφές με το αντίστοιχο τους εμβαδόν στις δασοσκεπής εκτάσεις:

- Διαχειριστική κλάση I Οξυάς εμβαδού 593,6 ha
- Διαχειριστική κλάση II Μαύρης Πεύκης εμβαδού 569,6 ha
- Διαχειριστική κλάση III Πρεμνοφυούς Δρυός εμβαδού 942,2 ha

Η πανίδα είναι κοινή με του δημοτικού δάσους Νεστορίου και έχει περιγραφεί συνοπτικά στην παράγραφο 1.4.1.

2.4.5 Κίνδυνοι – Εχθροί Δάσους

A.Οργανικόςκόσμος

α) Βοσκή

Η ανεξέλεγκτη και εντατική υπερβόσκηση αιγοπροβάτων σε συνδυασμό με την κλαδονομή τα παλαιότερα χρόνια αποτέλεσε έναν σημαντικό παράγοντα υποβάθμισης του δημοτικού δάσους. Η μείωση των μόνιμων κατοίκων και επομένως, και του ζωικού κεφαλαίου έχει μειώσει αρκετά την επίδραση της βόσκησης στην περιοχή. Συμπερασματικά, η βοσκή δεν έχει τόσο δυσμενή επίδραση όσο στο παρελθόν. Εφόσον η βόσκηση ενταχθεί στην ολοκληρωμένη διαχείριση του δημοτικού δάσους και δεδομένου του μειωμένου ζωικού κεφαλαίου της περιοχής δεν θα αποτελεί πρόβλημα για την αειφορική διαχείριση του.

β) Λαθροϋλοτομίες – Εκχερσώσεις

Όπως η αντίστοιχη ενότητα στην παράγραφο 1.4.5 του δημοτικού δάσους Νεστορίου.

γ) Πυρκαγιά

Γενικά, δεν έχουν παρατηρηθεί ιδιαίτερες πυρκαγιές στο Δημοτικό Δάσος. Το έτος 2007 καταγράφηκε η πιο καταστροφική πυρκαγιά για την περιοχή στο Δημοτικό Δάσος Κοτύλης στα όρια με το Δημοτικό Δάσος Κυψέλης κατά την οποία επλήγησαν οι συστάδες 18, 19, 23 και 24. Η αιτία της πυρκαγιάς ήταν κακόβουλη ενέργεια. Επιπρόσθετα, εξαιτίας της ευρείας εξάπλωσης ειδών, όπως η Μαύρη Πεύκη και η Δρυς, προτείνεται να παρθούν μέτρα πρόληψης, όπως η πρόσληψη εποχιακού προσωπικού κατά τους πυρόπληκτους μήνες και η επιτήρηση της περιοχής από την αρμόδια υπηρεσία.

δ) Έντομα και μύκητες

Δεν έχουν παρατηρηθεί φαινόμενα εκτεταμένων προσβολών. Προσβολές εμφανίζονται σε μεμονωμένα άτομα και δεν αποτελούν απειλή για το δάσος.

B. Ανόργανος κόσμος

Όπως η αντίστοιχη ενότητα στην παράγραφο 1.4.5 του δημοτικού δάσους Νεστορίου

2.5 Προϋπάρχουσες Μελέτες

Το Δημοτικό Δάσος Κοτύλης έμεινε για μεγάλο χρονικό διάστημα χωρίς ορθολογική διαχείριση. Η διαχειριστική του ιστορία είναι σχετικά πρόσφατη.

Οι προηγούμενες δασοπονικές μελέτες και πίνακες υλοτομίας που συντάχθηκαν για το δημοτικό δάσος, από το έτος 1978 μέχρι και σήμερα συνοψίζονται στο παρακάτω ιστορικό για την μέχρι τώρα διαχείριση του δάσους:

- Η πρώτη Διαχειριστική μελέτη συντάχθηκε για την πενταετία 1978 – 1982 από τον Δασολόγο Μπιζιούρα Απόστολο και εγκρίθηκε με την 219395/5384/16-10-1978 Διαταγή του Υποθργείου Γεωργίας.
- Η δεύτερη Διαχειριστική μελέτη συντάχθηκε για την δεκαετία 1986 – 1995 από τους Δασολόγους Λάγκα Γεώργιο και Βικελούδα Δημήτριο και εγκρίθηκε με την 7722/29-12-1986 απόφαση του Νομάρχη Καστοριάς.
- Η τρίτη Διαχειριστική μελέτη συντάχθηκε για την δεκαετία 1996 – 2005 από τους Δασολόγους Λάγκα Γεώργιο και Βικελούδα Δημήτριο και θεωρήθηκε με την 1816/27-3-1997 απόφαση της Περ. Επιθεώρησης Δασών Κεντρικής και Δυτικής Μακεδονίας. Εγκρίθηκε με την αρ. πρωτ. ΚΗ/1071/7-4-1997 απόφαση Διεύθυνσης Δασών Καστοριάς
- Η τέταρτη Διαχειριστική μελέτη συντάχθηκε για την δεκαετία 2006 – 2015 από τον Δασολόγο Θωμόπουλο Κωνσταντίνο και θεωρήθηκε με την 52818/1429/4-6-2007 απόφαση της Δ/σης Δασών Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας. Εγκρίθηκε με την αρ. πρωτ. 56058/1503/4-6-2007 απόφαση της Δ/σης Δασών Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας με εντολή του Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας.
- Η διαχειριστική μελέτη για την δεκαετία 2016-2025, εκπονήθηκε από την εταιρεία “ΜΤC Μακεδονική Τεχνική Εταιρεία” με υπεύθυνο σύνταξης τον Δασολόγο Αθανάσιο Σαπανίδη και εγκρίθηκε με την υπ’ αριθ. 141780/11-9-18 απόφαση της Γενικής Δ/σης Δασών και Αγροτικών Υποθέσεων της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Ηπείρου-Δυτ. Μακεδονίας. Αποτελεί μέρος του έργου «Παροχή Τεχνικών Υπηρεσιών Υποστήριξης για την σύνταξη των Δασικών Διαχειριστικών Μελετών για τα Δημοτικά Δάση του Δήμου Νεστορίου, Ελλάδα».
- Το 2026 συντάχθηκε πίνακας υλοτομίας από τον Δασολόγο του Δήμου Νεστορίου Παπαδόπουλο Θεόδωρο, η οποία εγκρίθηκε με την 190476/22-5-2026 απόφαση της Δ/σης Συντονισμού και Επιθεώρησης Δασών Ηπείρου-Δυτικής Μακεδονίας.

3. ΤΕΧΝΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ

Οι περιγραφές του δάσους Νεστορίου και του δάσους Κοτύλης καθώς και οι διαχειριστικές τους μορφές, θα παρουσιαστούν σε ξεχωριστό δασοπονικό χάρτη για το κάθε δασόκτημα, οι οποίοι θα ανασυνταχθούν σε ψηφιακή μορφή σε κλίμακα 1:20.000, γεωαναφερόμενοι στο σύστημα συντεταγμένων ΕΓΣΑ '87, θα διαθέτουν κানাβο και θα περιγράφουν με ακρίβεια το ανάγλυφο, το οδικό δίκτυο, τις οριογραμμές, τις εδαφοπονικές μορφές, τα διαχειριστικά τμήματα - συστάδες του δάσους κ.λ.π.

Ο σχεδιασμός της διαχείρισης για το κάθε δασόκτημα θα βασίζεται στις αρχές της δασοπονίας που αναφέρθηκαν στην εισαγωγή ώστε να επιτευχθεί η απόλυτη προστασία τους, η αειφορία των καρπώσεών τους, η παραγωγή προϊόντων για πώληση στο εμπόριο, η ανάδειξη των δυνατοτήτων αναψυχής, η κάλυψη των ατομικών αναγκών των κατοίκων της εκάστοτε Κοινότητας κ.λ.π..

Η εκπόνηση της διαχειριστικής μελέτης, θα ακολουθήσει τις τεχνικές προδιαγραφές που παραθέτουμε στη συνέχεια.

3.1 Τεχνικές Προδιαγραφές – Απαιτούμενες Ενέργειες/Παραδοτέα

Η διαχειριστική μελέτη, θα συνταχθεί σύμφωνα με τις ισχύουσες πλέον, επικαιροποιημένες τεχνικές προδιαγραφές εκπόνησης δασοπονικών μελετών διαχείρισης δασών και δασικών οικοσυστημάτων, όπως αυτές εγκρίθηκαν με την υπό στοιχεία

ΥΠΕΝ/ΔΠΔΠ/129246/6285/25-11-2024 (Β' 6930) απόφαση (ΑΔΑ ΨΙ7Φ4653Π8-Η7Α), έχοντας υπόψη:

α) Την υπ' αριθ. 166780/1619/19.04.2018 απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας «Τροποποίηση των "Προσωρινών Πρότυπων Τεχνικών Προδιαγραφών Εργασιών Σύνταξης Δασοπονικών και λοιπών Μελετών Δασών και Δασικών Εκτάσεων"» (ΦΕΚ Β' 1420/25.4.2018).

β) Την υπ' αριθ. 158072/1120/30-7-1965 απόφαση του Υπουργού Γεωργίας με την οποία εγκρίθηκε η εγκύκλιος του Τμήματος 1ου, της Διεύθυνσης Β', της Γενικής Διεύθυνσης Δασών, «Προσωρινά πρότυποι τεχνικά προδιαγραφά εργασιών συντάξεως δασοπονικών και λοιπών μελετών δασών και δασικών εκτάσεων».

γ) Την υπ' αριθ. 10223/958/06-01-1953 εγκύκλιο της Γενικής Διεύθυνσης Γ' του Υπουργείου Γεωργίας "Οδηγία επί της συντάξεως των διαχειριστικών εκθέσεων των δημοσίων και μη δημοσίων δασών".

δ) Την υπ' αριθ. 205197/991/10-2-1977 απόφαση του Υπουργού Γεωργίας «Συμβολισμοί και Συνθηματικές Παραστάσεις για την Κατάρτιση Δασοπονικών Χαρτών».

ε) Την αριθ. ΥΠΕΝ/ΔΠΔΠ/22299/1145/26-2-2025 απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας «Καθορισμός του τρόπου ανάλυσης τιμών και τιμολογίου εργασιών εκπόνησης δασοπονικών μελετών διαχείρισης δασών (ΦΕΚ 1184/Β'/12-3-2025)».

Η μελέτη θα παραδοθεί σε τέσσερα (4) έντυπα αντίτυπα, βιβλιοδετημένα και σε πέντε (5) αντίτυπα ψηφιακής μορφής.

Θα κατατεθούν, στον Δήμο Νεστορίου, σε ηλεκτρονική επεξεργάσιμη μορφή όλα τα κείμενα, οι πίνακες και τα γεωχωρικά δεδομένα (διανυσματικά δεδομένα και δεδομένα κανάβου μορφής Γ.Σ.Π.) που απαρτίζουν το παραδοτέο έργο.

Ο δασοπονικός χάρτης θα παραδοθεί σε αρχεία τύπου .shp ή .dxf ή .dwg., θα είναι κλίμακας 1:20.000, γεωαναφερμένος στο σύστημα συντεταγμένων ΕΓΣΑ '87 και θα διαθέτει κানাβο.

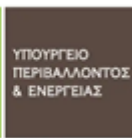
4. ΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

Η σύνταξη μελέτης προστασίας και διαχείρισης του δάσους, κατηγορίας 24 (Δασικές Μελέτες) του Π.Δ. 541/78 (ΦΕΚ 116/Α' 728-7-78), αποτελεί υποχρέωση σύμφωνα με την κείμενη δασική νομοθεσία:

- Ν.Δ. 86/69 "περί Δασικού Κώδικος", όπως ισχύει
- Ν.Δ. 996/71
- Ν.Δ. 871/71
- Ν. 998/79 "περί προστασίας των δασών και των δασικών εν γένει εκτάσεων της χώρας"
- Ν. 3208/2003 (ΦΕΚ 303/Α'/24.12.2003) "περί προστασίας των δασικών οικοσυστημάτων, κατάρτιση δασολογίου, ρύθμιση εμπορευμάτων δικαιωμάτων επί δασών και δασικών εκτάσεων γης κ.λ.π."
- Ν. 1650/1986 «Για την προστασία του περιβάλλοντος» (Α'160), όπως τροποποιήθηκε με τον Ν. 3937/2011 «Διατήρηση της βιοποικιλότητας και άλλες διατάξεις» (Α'60).

και διέπεται από:

- τις διατάξεις του Ν. 4412/2016 "Δημόσιες Συμβάσεις Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών".
- τις διατάξεις του Ν. 4782/2021 "Εκσυγχρονισμός, απλοποίηση και αναμόρφωση του ρυθμιστικού πλαισίου των δημοσίων συμβάσεων, ειδικότερες ρυθμίσεις

προμηθειών στους τομείς της άμυνας και της ασφάλειας και άλλες διατάξεις για την ανάπτυξη, τις υποδομές και την υγεία” με τον οποίο τροποποιήθηκαν βασικές διατάξεις του Ν. 4412/2016.

- τις ισχύουσες πρότυπες τεχνικές προδιαγραφές σύνταξης δασοπονικών μελετών όπως αναφέρθηκαν παραπάνω στην παράγραφο 3.1.
- κάθε άλλη γενική ή ειδική διάταξη ή τροποποίηση νόμου, διατάγματος κ.λπ. σχετική με την ανάθεση, η οποία ισχύει στη χώρα μας και δεν έχει αναφερθεί παραπάνω.

Στην ανάθεση εκπόνησης των Δασοπονικών Μελετών Διαχείρισης, δικαίωμα συμμετοχής έχουν φυσικά ή νομικά πρόσωπα, ή ενώσεις αυτών που δραστηριοποιούνται στην εκπόνηση μελετών της κατηγορίας 24 Δασικές Μελέτες και διαθέτουν ένα τουλάχιστον στέλεχος οκταετούς εμπειρίας στην εν λόγω κατηγορία.

5. ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ ΣΚΟΠΙΜΟΤΗΤΑΣ

Μέχρι και τις αρχές της προηγούμενης δεκαετίας οι προτεραιότητες της δασικής πολιτικής σε διεθνές επίπεδο εστιάζοταν στην αξιολόγηση των παραγωγικών πόρων του δάσους και την αποτελεσματική του διαχείριση, καλύπτοντας κυρίως τις ανάγκες των κατοίκων σε δασικά προϊόντα για τις ατομικές τους ανάγκες, την εμπορία και βοσκή παρέχοντας την αναγκαία έκταση για κτηνοτροφική εκμετάλλευση.

Οι αρνητικές εξελίξεις όπως η καταστροφή της βιοποικιλότητας, η αποδάσωση, η απορρύθμιση του κλίματος, η αναγκαιότητα προστασίας των εδαφών και των υδατικών αποθεμάτων, έχουν μετατοπίσει τη δασική πολιτική στις αρχές της αειφορικής ανάπτυξης και της διαχείρισης πολλαπλών σκοπών και στην εγκατάλειψη της άποψης ότι τα δάση υπάρχουν μόνο για εκμετάλλευση και ξυλοπαραγωγή. Τα δημοτικά δάση Νεστορίου και Κοτύλης αποτελούν σημαντικά οικοσυστήματα.

Ο Δήμος Νεστορίου επιδιώκει με την οργάνωση και άσκηση της δασοπονίας να εξασφαλίσει όσο το δυνατόν περισσότερες ωφέλειες και αγαθά για το σύνολο των κατοίκων του, με παράλληλη βελτίωση και διατήρηση των παραγωγικών δυνάμεων του δάσους μέσω της ενεργοποίησης και αξιοποίησης του παραγωγικού, πολιτιστικού, και περιβαλλοντικού του ρόλου.

Μετά την ανάλυση και αξιολόγηση της υφιστάμενης κατάστασης των δασών, θα προτείνονται τα κατάλληλα δασοκομικά μέτρα και χειρισμοί για:

- Την προστασία και βελτίωση του υφιστάμενου ξυλώδους κεφαλαίου με επεμβάσεις σε όλα τα στάδια εξέλιξής του και σε ολόκληρη την επιφάνεια των συστάδων.
- Την επαναφορά του δάσους, στις μερικά δασοσκεπείς εκτάσεις με συνδυασμό των κατάλληλων δασοκομικών χειρισμών, στην κανονικότητα ως προς τη δομή, τη μορφή και την παραγωγικότητα.
- Τη σωστή κατανομή των δασικών εργασιών σε χώρο και χρόνο.
- Τη διατήρηση της αειφορίας των καρπώσεων και των λοιπών υπηρεσιών που το δάσος προσφέρει, φροντίζοντας αφενός να καλύπτονται οι ανάγκες των κατοίκων, αφετέρου δε να υπάρξει η οικονομική ενίσχυση των δύο δημοτικών κοινοτήτων, μέσω της διάθεσης δασικών προϊόντων για εμπορία, γεγονός που θα μπορεί να συνεισφέρει στην χρηματοδότηση έργων προστασίας και αναβάθμισής του.
- Τη σωστή μελέτη και οργάνωση της βοσκής.
- Τη βελτίωση του φυσικού περιβάλλοντος λαμβάνοντας υπόψη τον σεβασμό και την προστασία των τοπίων, την διατήρηση των περιβαλλοντικών συνθηκών μέσα στις οποίες θα επιβιώσουν και θα αναπτυχθούν οι πληθυσμοί της πανίδας, τη διατήρηση της βιοποικιλότητας, της συνέχειας και ευστάθειάς του.
- Την προσφορά ευκαιριών για ανάπτυξη της περιοχής, μέσω της δημιουργίας υποδομών (π.χ. περιβαλλοντικής εκπαίδευσης, αναψυχής, περιπατητικών μονοπατιών, οικοτουριστικών περιοχών, ανάδειξης επαγγελματών υπό εξαφάνιση, έρευνας, θέσεων ιδιαίτερης αξίας κ.λπ.)

Επίσης, η οργανωμένη και συνεχής διαχείριση του δάσους, εκτός από τα παραπάνω, θα αντιμετωπίζει έγκαιρα και με τον καλύτερο τρόπο πιθανά προβλήματα που υπάρχουν ή θα προκύψουν, λόγω της συνεχούς σχέσης των κατοίκων με αυτό.

Με την εκπόνηση της νέας διαχειριστικής μελέτης:

- Θα αποδοθούν με ακρίβεια οι εδαφοπονικές μορφές με την χρήση σύγχρονων εργαλείων της ψηφιακής τεχνολογίας, σε συνδυασμό με επιτόπιες αυτοψίες και παρατηρήσεις.
- Θα προταθούν διαχειριστικά μέτρα, όπως απαιτούν οι σύγχρονες αντιλήψεις στη διαχείριση των δασών, που θα στοχεύουν στην δημιουργία δάσους πολλαπλών σκοπών και χρήσεων με την αξιοποίηση των ρυθμιστικών και προστατευτικών του λειτουργιών, με την αξιοποίηση των καρπώσεων και με την ανάπτυξη των πολιτιστικών, περιβαλλοντικών και δραστηριοτήτων αναψυχής.
- Θα καταγραφούν τρόποι για την αιωφόρο χρήση των φυσικών πόρων, τη φυσική εξέλιξη των οικοσυστημάτων.
- Θα ληφθεί υπόψη τόσο η οικονομικότητα όσο και η ευελιξία των μέτρων που θα πρέπει να διέπουν το διαχειριστικό σχέδιο της περιοχής.

Οι γενικοί αυτοί στόχοι θα πρέπει να αποτελούν το πλαίσιο δράσης και χάραξης των κατευθυντήριων γραμμών, για τη διαχείριση της περιοχής σε μακροπρόθεσμη βάση.

Έπειτα από τα παραπάνω, αναδεικνύεται εμφανώς η αναγκαιότητα εκπόνησης της διαχειριστικής μελέτης του δασικού οικοσυστήματος της περιοχής ενδιαφέροντος, στο πλαίσιο της “ολοκληρωμένης αιωφόρου διαχείρισης”.

Γ. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ – ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

Οι μελέτες που απαιτείται να εκπονηθούν, είναι η Δασοπονική Μελέτη Διαχείρισης Δασικού Συμπλέγματος Νεστορίου και η Δασοπονική Μελέτη Διαχείρισης Δασικού Συμπλέγματος Κοτύλης, για την δεκαετή διαχειριστική περίοδο 2026-2035.

Θα είναι οριστική και θα εκπονηθεί σε συνεχή συνεργασία με τον επιβλέποντα της μελέτης και τη Δ/νση Δασών Καστοριάς.

Η συνολική προθεσμία για την περαίωση του αντικειμένου της σύμβασης ορίζεται σε **δώδεκα (12)** μήνες από την υπογραφή του συμφωνητικού, με την υποχρέωση υποβολής εγκεκριμένου πίνακα υλοτομίας για το έτος 2027 για το κάθε δασόκτημα εντός 3 μηνών από την υπογραφή της σύμβασης.

Ακόμη, απαιτείται η σύνταξη των τευχών ΣΑΥ και ΦΑΥ όπου καταγράφονται οι ενδεχόμενοι κίνδυνοι από την εκτέλεση των δασοκομικών χειρισμών που προβλέπονται από τη διαχειριστική μελέτη των δασών, περιλαμβάνονται μέτρα για την πρόληψη και αποτροπή των κινδύνων και γενικά για την ασφάλεια και υγεία των εργαζομένων, κυρίως των δασεργατών και αναγράφονται νομοθετικά κείμενα για τη λήψη μέτρων προστασίας.

Δ. ΚΑΘΟΡΙΣΜΟΣ ΠΡΟΕΚΤΙΜΩΜΕΝΗΣ ΑΜΟΙΒΗΣ ΜΕΛΕΤΗΣ (ΔΑΠΑΝΗ ΕΡΓΟΥ)

Η συνολική προεκτιμώμενη αμοιβή μελετητή για τη σύνταξη των εν λόγω διαχειριστικών μελετών, ανέρχεται στο συνολικό ποσό των **64.612,92 € (συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α. 24%)**, το οποίο για το κάθε δημοτικό δάσος επιμερίζεται ως εξής:

Δασοπονική Μελέτη Διαχείρισης Δασικού Συμπλέγματος Νεστορίου	
Εκτίμηση αξίας εργασιών	26.065,12 €
Υπολογισμός αξίας Σύμβασης (με απρόβλεπτα 15%)	30.813,23 €
ΦΠΑ (24%)	7.395,18 €
Σύνολο	38.208,41 €

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
& ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Δασοπονική Μελέτη Διαχείρισης Δασικού Συμπλέγματος Κοτύλης

Εκτίμηση αξίας εργασιών	17.958,71 €
Υπολογισμός αξίας Σύμβασης (με απρόβλεπτα 15%)	21.293,96 €
ΦΠΑ (24%)	5.110,55 €
Εννολό	26.404,51 €

Η εκτίμηση της αξίας των εργασιών προήλθε από την προεκτίμηση των επί μέρους αμοιβών μελετητή σύμφωνα με την υπ. αριθμ. ΥΠΕΝ/ΔΠΑΠ/129246/6285/25-11-2024 (ΦΕΚ 6930, τευχ. Β' 18-12-2024) απόφαση Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας με θέμα «Επικαιροποίηση των τεχνικών προδιαγραφών εκπόνησης δασοπονικών μελετών διαχείρισης δασών και δασικών οικοσυστημάτων» και την υπ. αριθμ. Υ.Α. ΥΠΕΝ/ΔΠΑΠ/22299/1145/26.02.2025 (Β'1184) απόφαση Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας με θέμα «Καθορισμός του τρόπου ανάλυσης τιμών και τιμολογίου εργασιών εκπόνησης δασοπονικών μελετών διαχείρισης δασών», όπως προκύπτει από τους πίνακες υπολογισμού αμοιβής διαχειριστικών μελετών και την προεκτίμηση αμοιβής ΣΑΥ-ΦΑΥ και ο υπολογισμός της αξίας της σύμβασης με την προσθήκη απροβλέπτων δαπανών εκτέλεσης της σύμφωνα με τα όσα προβλέπονται στην παρ.8 του άρθρου 53 του ν. 4412/2016.

Η τελική αμοιβή για την εκπόνηση της μελέτης, θα προκύψει από την οικονομική προσφορά του αναδόχου μελετητή, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην οικεία διακήρυξη.

Νεστόριο, 12 - 10 - 2026

ΣΥΝΤΑΧΘΗΚΕ

Παπαδόπουλος Θεόδωρος
Δασολόγος

ΕΛΕΓΧΘΗΚΕ & ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ
Ο Προϊστάμενος της Δ/σης Τεχνικών
Υπηρεσιών

Μέλλιος Αθανάσιος
Πολιτικός Μηχανικός